№ 4. Kraków 1 Czerwca. Rok 1850.

Dodatek Prawniczy do Czasu

PRZEDRUK

z powszechnego Dziennika Praw państwa i rządu Cesarstwa austryackiego.

(Ciąg dalszy.)

Art. 13. Każdy posiadacz wekslu ma prawo, zapełnić blanko-indossamenta na takowym znajdujące się; lecz też i bez tego zapełnienia weksel dalej indossować może.

Art. 14. Indossant każdemu późniejszemu posiadaczowi wekslu za przyjęcie i wypłacenie onegoż wekslowo odpowiedzialnym jest. Jeżeli zaś ów na indosamencie umieści uwagę „bez gwarancyi,“ „bez obligo“ lub zastrzeżenie równoznaczące, tedy od zobowiązania z swego indossamentu uwolnionym jest.

1rt. 15. Jeżeli w indossamencie dalszego odstąpienia słowami „nie za zleceniem“ lub wyrazem równoznaczącym zabroniono, tedy ci, którzyby doszedł weksel z ręki indossataryusza, przeciw indossantowi żadnego regresu nie mają.

Art. 16. Jeżeliby weksel indossowano, gdy do podniesienia protestu upłynął termin z powodu nieuiszczenia wypłaty wyznaczony, tedy indossataryusz przeciw ciągnionemu nabywa praw z akceptu, jakiby się znajdował, a praw regresowych przeciw tym, którzyby weksel po upływie tego terminu indossowali.

Jeżeliby zaś weksel już przed indossamentem z powodu nieuiszczenia wypłaty zaprotestowanym został, na ten czas indossataryusz tylko praw swego indossanta przeciw akceptantowi, wystawicielowi i tym używa, który weksel aż do podniesienia protestu indossowali. W takowym razie też indossant wekslowo zobowiązanym nie jest.

Art. 17. Jeśliby w indossamencie uwagę umieszczono „ad incasso,“ „in procura“ lub inną formułkę pełnomocnictwo wyrażającą, tedy indossament własności wekslu nie przenosi, lecz indossataryusza do ściągnienia sumy wekslowej, do podniesienia protestu i do zawiadomienia poprzednika swego indossanta o nieuiszczeniu wypłaty (Art. 46.), jako też do zaskarżenia niewypłaconej i do odebrania złożonej sumy wekslowej upoważnia.

Takowy indossataryusz także prawo ma, to upoważnienie dalszym prokura-indossamentem na kogo innego przenieść.

Przeciwnie tenże do dalszego odstąpienia właściwym indossamentem wtedy nawet upoważnionym nie jest, gdyby na prokura-indossamencie umieszczono dodatek „lub za zleceniem.“

IV. Prezentacya do przyjęcia.

Art. 18. Posiadacz wekslu prawo ma, weksel ciągnionemu natychmiast prezentować a w razie nieprzyjęcia protest kazać podnieść.

Tylko przy wekslach wielko-jarmarkowych lub jarmarkowych wyjątek o tyle miejsce ma, iż takowe weksle dopiero w terminie w miejscach wielko-jarmarkowych lub jarmarkowych do prezentacyi prawnie przeznaczonym do przyjęcia prezentowane, a w braku onegoż zaprotestowane być mogą.

Samo posiadanie wekslu upoważnia do prezentacyi wekslu i do podniesienia protestu z braku przyjęcia.

Art. 19. Zobowiązanie posiadacza, weksel do przyjęcia prezentować, tylko przy wekslach na pewny termin po okazaniu brzmiących miejsce ma. Weksle takowe, pod utratą prawa wekslowego przeciw indossantom i wystawicielowi, w miarę szczególnego w wekslu zawartego postanowienia, a w braku takowego w przeciągu lat dwóch po wystawieniu do przyjęcia prezentowane być muszą.

Jeżeli indossant na takowym wekslu w swym indossamencie szczególny termin do prezentacyi umieścił, tedy wekslowe jego zobowiązanie ustaje, skoro weksel w przeciągu tego terminu do przyjęcia nie prezentowano.

Art. 20. Jeżeliby przyjęcia wekslu na pewny termin po okazaniu wystawionego otrzymać nie można, albo, jeżeliby ciągniony datowania akceptu swego odmówił, tedy posiadacz, pod utratą prawa wekslowego przeciw indossantom i wystawicielowi wczesną prezentacyą wekslu protestem, w przeciągu terminu prezentacyi (Art. 19.) podniesionym, uwidocznić kazać musi.

Dzień protestu w takowym razie za dzień prezentacyi uważa się.

Jeżeliby protestu nie podniesiono, na ten czas przeciw akceptantowi, który datowanie akceptu swego zaniedbał, czas, w którym weksel zapada, od ostatniego dnia terminu prezentacyi rachuje się.

V. Przyjęcie (akceptacya.)

Art. 21. Przyjęcie wekslu na wekslu piśmiennie stać się musi.

Każde oświadczenie na wekslu napisane i od ciągnionego podpisane uważa się za przyjęcie nieograniczone, jeżeli wyraźnie w takowem nie wyrażono, iż ciągniony albo ogólnie przyjąć nie chce, albo tylko pod pewnemi ograniczeniami.

Również za nieograniczone przyjęcie uważa się, jeżeli ciągniony bez dalszego dodatku swe nazwisko lub swą firmę na przedniéj stronie wekslu napisał.

Przyjęcie raz nastąpione nie może znowu nazad być odebranem.

Art. 22. Ciągniony ograniczyć może przyjęcie na część sumy we wekslu zapisanéj.

Gdyby do akceptu inne ograniczenia przydano, tedy weksel za takowy uważanym będzie, które o przyjęcie zupełnie odmówiono, akceptant zaś wedle treści akceptu swego wekslowo odpowiedzialnym jest.

Art. 23. Ciągniony przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym się staje, wypłacić w terminie zapadłym sumę przez onegoż akceptowaną.

Ciągniony także i wystawicielowi z akceptu wekslowo odpowiedzialnym jest.

Przeciwnie ciągnionemu prawo wekslowe przeciw wystawicielowi nie przysługa.

Art. 24. Jeżeli we wekslu podano miejsce wypłaty (Art. 4. Nr. 8.) odmienne od miejsca zamieszkania ciągnionego (weksel domicyliowany), tedy, jeżeliby już z wekslu nie ukazało się, przez kogo wypłata na miejscu wypłaty nastąpić ma, właśnie to ciągniony przy przyjęciu na wekslu nadmienić winien. Jeżeli się to nie stało, tedy utrzymuje się, że ciągniony sam wypłatę na miejscu wypłaty uiścić chce.

Wystawiciel wekslu domicyliowanego w takowym prezentacyą do przyjęcia oznaczyć może. Niezachowanie tego przepisu utratę regresu przeciw wystawicielowi i przeciw indossantom za sobą pociąga.

VI. Regres na zabezpieczenie.

1. Z powodu nieotrzymanego przyjęcia.

Art. 25. Jeżeli przyjęcie wekslu albo ogólnie nie nastąpiło, albo jeżeli pod ograniczeniami, albo tylko na niższą sumę nastąpiło, tedy indossanci i wystawiciel wekslowo zobowiązani są, za wręczeniem protestu z powodu nieprzyjęcia zrobionego, dać zabezpieczenie dostateczne ku temu, iż wypłacenie sumy w wekslu zapisanéj, lub ilości nieprzyjętéj, jako też zwrócenie kosztów przez nieprzyjęcie spowodowanych na dniu zapadłym nastąpi.

Sposób zabezpieczenia i miejsce, w którem rzecz, ku zabezpieczeniu dana, zachowaną być ma, od układu stron zależy. Gdyby się one względem tego nie zgodziły, tedy suma zabezpieczyć się mająca u sądu w gotowiźnie złożoną być ma.

Wierzycielowi wekslowemu przysługa prawo zastawowe do rzeczy ku zabezpieczeniu złożonéj, chociażby mu takowe wyraźnie nie przyznano.

Art. 26. Tak remittent, jako i każdy indossataryusz przez posiadanie protestu, z powodu nieprzyjęcia zrobionego, upoważnionym się staje żądać zabezpieczenia od wystawiciela i innych poprzedników i drogą procesu wekslowego skargę o to podać.

Regresu żądający przy tem do porządku kolejnego indossamentów i do wyboru raz zrobionego przywiązanym nie jest.

Przytoczenia wekslu i dowodu, że regresu żądający swych następców sam zabezpieczył, nie potrzeba.

Art. 27. Dane zabezpieczenie służy nie tylko regresu żądającemu, lecz także i wszystkim innym następcom zabezpieczającego, o ile ci przeciw niemu regresu na zabezpieczenie używają. Ci zabezpieczenia dalszego tylko w tym razie żądać mają prawo, gdy są w stanie zarzuty przeciw gatunkowi lub wielkości danego zabezpieczenia uzasadnić.

Art. 28. Dane zabezpieczenie zwrócone być musi,

1) skoro zupełne przyjęcie wekslu później nastąpiło;
2) jeżeli do regressu zobowiązanego, który zabezpieczenie dał, w przeciągu roku, rachując od dnia, w którym weksel zapadł, o wypłatę z wekslu nie zaskarżono;
3) jeżeli wypłacenie wekslu nastąpiło lub wekslowa prawomocność o egoż ustała.

2. Z powodu niepewności akceptanta.

Art. 29. Jeżeli weksel w całkowitości lub częścią przyjętym został, względem sumy akceptowanéj tedy tylko zabezpieczenia żądać można:

1) gdy do majątku akceptantanta konkurs (postępowanie krydalne, bankructwo) otworzono, lub też jeżeliby akceptant tylko swe wypłaty wstrzymał;
2) gdy po wystawieniu wekslu egzekucya na majątek akceptanta bezskuteczną została, albo jeżeli przeciw niemu w celu spełnienia obowiązku wypłaty wykonanie aresztu osobistego zarządzono.

Jeżeliby w takowych przypadkach akceptant zabezpieczenia nie dał i dla tego przeciw niemu protest podniesionym został, oraz też i od adresatów potrzeby, gdyby takowe na wekslu wymienione były, przyjęcia za wykazaniem protestu otrzymać nie można, tedy posiadacz wekslu i każdy indosatarysz za wydaniem protestu od swych poprzedników zabezpieczenia żądać może (Art. 25—28).

Samo posiadanie wekslu, miejsce pełnomocnictwa do żądania od akceptanta zabezpieczenia w przypadkach pod Nr. 1. i 2. wymienionych, a gdyby takowego otrzymać nie można, do podniesienia protestu zastępuje.

VII. Wypełnienie obowiązku wekslowego.

1. Dzień wypłaty.

Art. 30. Jeżeli we wekslu dzień pewny jako dzień wypłaty oznaczono, tedy termin zapadły na tym dniu przypada.

Jeżeli czas wypłaty na środku [1]) miesiąca wyznaczony jest, tedy weksel na dniu 15. tegoż miesiąca zapada [2]).

Art. 31. Weksel na okazanie wystawiony przy okazaniu zapada.

1) auf die Mitte.
2) fällig.

Takowy weksel pod utratą prawa wekslowego przeciw indossantom i wystawicielowi w miarę szczególnego we wekslu zawartego postanowienia, a w braku takowego w przeciągu lat dwóch po wystawieniu do wypłaty prezentowanym być musi.

Jeżeli indossant na takowym wekslu w swym indossamencie szczególny termin do prezentacyi umieścił, tedy wekslowe jego zobowiązanie ustaje, skoroby weksel w przeciągu tego terminu prezentowanym nie był.

Art. 32. Przy wekslach, z upływem pewnego terminu po okazaniu albo po dacie wypłatnych, czas zapadły przypada [1]:

1) jeżeli termin podług dni oznaczono, na ostatnim dniu terminu; przy obrachowaniu terminu nie rachuje się dzień, w którym weksel po dacie wypłatny wystawiono lub weksel po okazaniu wypłatny do przyjęcia prezentowano;
2) jeżeli termin podług tygodni, miesięcy, lub podług czasu kilka miesięcy obejmującego (rok, pół roku, ćwierciorocze), oznaczono na [2] tym dniu tygodnia lub miesiąca wypłaty, który z swego nazwiska lub liczby dniowi wystawienia lub prezentacyi odpowiednym jest; jeżeli dzień takowy w miesiącu wypłaty nie znajduje się, tedy czas zapadły na dniu ostatnim miesiąca wypłaty przypada.

Wyraz „pół miesiąca“ za czas dni 15 uważa się. Jeżeli weksel na jeden lub więcéj całych miesięcy i pół miesiąca wystawiono, tedy te 15 dni na ostatku liczyć się mają.

Art. 33. Dni respektowe [3] miejsca nie mają.

Art. 34. Jeżeli w kraju, w którym podług starego stylu rachuje się, weksel w tutejszym kraju wypłatny [4] po dacie wystawiono, a przy tém nie nadmieniono, że weksel podług nowego stylu datowanym jest, albo jeżeli takowy podług obudwóch stylów datowanym jest, tedy dzień wypłaty podług onego dnia kalendarzowego nowego stylu rachuje się, który dniowi wystawienia, podług starego stylu wypadającemu [5], odpowiednym jest.

Art. 35. Weksle wielko-jarmarkowe lub jarmarkowe zapadają z terminem do wypłaty ustawami miejsca wielko-jarmarkowego lub jarmarkowego wyznaczonym, a w braku takowego wyznaczenia na dniu przed końcem wielkiego jarmarku lub jarmarku prawnie przepisanym.

Jeżeli wielki-jarmark lub jarmark jeden tylko dzień trwa, tedy czas zapadły wekslu na tym dniu przypada.

2. Wypłata.

Art. 36. Posiadacz wekslu indossowanego, indossamentów rzędem w związku będącym na dół aż do niego idącym, jako właściciel wekslu legitymuje się. Pierwszy przeto indossament podpisanym być musi nazwiskiem remittenta, każdy indossament następujący nazwiskiem tego, którego indossament, bezpośrednio poprzedzający, jako indossataryusza wymienia. Jeżeli po blanko-indossamencie dalszy indossament następuje, tedy utrzymuje się, że wystawiciel tego indossamentu weksel blanko-indossamentem nabył.

Indossamenta wykreślone przy dochodzeniu legitymacyi za napisane uważają się.

Do dochodzenia autentyczności indossamentów wypłacający zobowiązanym nie jest.

Art. 37. Jeżeli weksel na gatunek monety brzmi, w miejscu wypłaty obiegu nie mającéj, albo na walutę rachunkową, tedy suma wekslowa podług swéj wartości w czasie zapadłym monetą krajową wypłacona być może, jeżeli wystawiciel nie oznaczył wyraźnie wypłatę gatunkiem monety we wekslu wymienionym, używając słowa „rzeczywiście“ („effectiv“) lub dodatku podobnego.

Art. 38. Posiadacz wekslu przyjęcia ofiarowanéj mu części wypłaty nawet i wtedy odmówić nie może, kiedy przyjęcie na całkowitą ilość sumy zapisanéj nastąpiło.

1) die Verfallzeit tritt ein. 2) sc. w (nie *na*).
3) Respekttage.
4) wypłacalny.
5) nach dem alten Style sich ergebender Tage.

Art. 39. Dłużnik wekslowy tylko za wręczeniem zakwitowanego weklu płacić winien.

Jeżeli dłużnik wekslowy część wypłaty uiścił, na ten czas żądać tylko może, aby mu wypłatę na wekslu odpisano, a kwit na kopii weklu udzielono.

Art. 40. Jeżeli wypłaty wekslu w zapadłym czasie nie żądano, tedy akceptant po upływie terminu, do podpisania protestu z powodu nieuiszczenia wypłaty wyznaczonego, ma prawo złożyć sumę wekslową u sądu na niebezpieczeństwo i koszta posiadacza.

Zapozwania posiadacza przed sąd nie potrzeba.

VIII. Regres z powodu niewypłaty.

Art. 41. Do wykonania regresu, z powodu nieotrzymanéj wypłaty przeciw wystawicielowi i indossantom miejsce mającego, trzeba:

1) aby weksel do wypłaty prezentowano i
2) aby tak prezentacyą tę, jak nieotrzymanie wypłaty protestem wcześnie ku temu zrobionym udowodniono.

Podniesienie protestu na dniu wypłaty dopuszczalnem jest, atoliż najdaléj na drugim dniu powszednim po dniu wypłaty nastąpić musi.

Art. 42. Żądanie, ażeby nie podnoszono protestu („bez protestu,“ „bez kosztów“) za uwolnienie od protestu, atoliż nie za uwolnienie od obowiązku do wczesnéj prezentacyi uważa się. Wekslowo-zobowiązany, od którego żądanie to pochodzi, winien na się przyjąć obowiązek udowodnienia, jeżeli prezentacyi wcześnie nastąpionéj zaprzecza.

Przeciw obowiązkowi do wynagrodzenia kosztów protestu owo żądanie nie chroni.

Art. 43. Weksle domicyliowane domicyliatowi [1], lub jeżeliby takowego nie wymieniono, samemu ciągnionemu, na onem miejscu, na które weksel domicyliowano, do wypłaty prezentowane, a jeżeliby wypłaty nie uiszczono, tamże protestowane być mają.

Jeżeliby wczesne podniesienie protestu przy domicyliacie zaniedbano, na ten czas przez to prawo wekslowe nie tylko przeciw wystawicielowi i indossantom, lecz też i przeciw akceptantowi ustaje.

Art. 44. Do otrzymania prawa wekslowego przeciw akceptantowi, wyjąwszy przypadek w Art. 43. wspomniany, nie trzeba ani prezentacyi na dniu wypłaty, ani też podniesienia protestu.

Art. 45. Posiadacz wekslu, z powodu niewypłaty zaprotestowanego, obowiązanym jest, bezpośredniego swego poprzednika o nieuiszczeniu wypłaty wekslu w przeciągu dwóch dni po dniu podniesienia protestu piśmiennie zawiadomić, końcem czego dostatecznem jest, jeżeli w ciągu tego terminu pismo zawiadomienia takowego na pocztę podano.

Każdy zawiadomiony poprzednik w ciągu tego samego terminu, od dnia otrzymanego zawiadomienia rachować się mającego, podobnym sposobem swego poprzednika zawiadomić winien.

Posiadacz lub indossataryusz, który zawiadomienie to zaniedbuje, lub takowe nie do bezpośredniego poprzednika stosuje, przez to wszystkim lub pominiętym poprzednikom do wynagrodzenia szkody, z zaniedbanego zawiadomienia wynikłéj, zobowiązanym się staje. Takowy także przeciw tym osobom prawo do prowizyi i kosztów tak dalece traci, że mu tylko prawo żądania sumy wekslowéj pozostaje.

Art. 46. Jeżeli idzie o wykazanie piśmiennego zawiadomienia, poprzednikowi wcześnie podanego, wtedy ku temu dostatecznym jest dowód, atestem poczty prowadzony, że list od dotyczącego do adressata na dniu podanym odesłanym został, o ile się nie wykaże, że nadeszły list innéj treści był.

Także i dzień odebrania otrzymanego piśmiennego zawiadomienia atestem poczty wykazanym być może.

Art. 47. Jeżeliby indossant weksel bez umieszczenia oznaczenia miejsca daléj przekazał, tedy poprzednik onegoż o nienastąpionéj wypłacie zawiadomionym być ma.

1) wypłacalne w oznaczonym domu.

Art. 48. Każdy wekslowy dłużnik prawo ma, za zwróceniem sumy wekslowéj wraz z prowizyami i kosztami, żądać od posiadacza wydania wekslu zakwitowanego i protestu z powodu niewypłaty podniesionego.

Art. 49. Posiadacz wekslu, z powodu niewypłaty zaprotestowanego, zanieść może skargę wekslową przeciw wszystkim wekslowo-zobowiązanym, lub też tylko przeciw niektórym, albo przeciw jednemu z nich, nie tracąc przez to prawa swego przeciw zobowiązanym niezaskarżonym.

Tenże do kolejnego indossamentów następstwa przywiązanym nie jest.

Art. 50. Prawa regresowe posiadacza, który weksel z powodu nieuiszczenia wypłaty zaprotestować kazał, ograniczają się na:

1) niewypłaconą sumę wekslową wraz z sześcią odsetkami rocznych prowizyi począwszy od dnia zapadłego,
2) na koszta protestu i inne wydatki,
3) na prowizyą jednéj trzeciéj odsetka.

Powyższe ilości, jeśli do regresu zobowiązany na innem jak na miejscu wypłaty mieszka, podług tego kursu wypłacone być muszą, jaki ma weksel za okazaniem, z miejsca wypłaty na miejsce zamieszkania do regresu zobowiązanego ciągniony.

Jeżeli na miejscu wypłaty nie istnieje kurs na owo zamieszkania miejsce, tedy bierze się kurs podług tego miejsca, które miejscu zamieszkania do regresu zobowiązanego najbliższém jest.

Kurs na żądanie do regresu zobowiązanego kartką kursu, pod publiczną powagą [1] wystawioną lub atestem zaprzysiężonego meklerza, albo w braku takowych atestem dwóch kupców poświadczonym być ma.

Art. 51. Indossant, który weksel wykupił lub jako rymessę [2] otrzymał, prawo ma od poprzedniczego indossanta lub od wystawiciela żądać:

1) sumy przez niego wypłaconéj lub rymessą zaspokojonéj wraz z sześcią odsetkami rocznych prowizyi od dnia wypłaty,
2) kosztów jemu urosłych,
3) prowizyi jednéj trzeciéj odsetka.

Powyższe ilości, jeżeli do regresu zobowiązany na innem miejscu mieszka, jak regresu żądający, podług tego kursu wypłacone być muszą, jaki ma weksel za okazaniem, z miejsca zamieszkania regresu żądającego na miejsce zamieszkania do regresu zobowiązanego ciągniony.

Jeżeli na miejscu zamieszkania regresu żądającego nie istnieje kurs na miejsce zamieszkania do regresu zobowiązanego, tedy bierze się kurs podług tego miejsca, które miejscu zamieszkania do regresu zobowiązanego najbliższém jest.

Względem poświadczenia kursu postanowienie Art. 50. zastosowanie znajduje.

Art. 52. Postanowieniami Art. 50. i 51. Nr. 1. i 3. przy regresie na zagraniczne miejsce porachowanie wyższéj, tamże dopuszczalnéj ustanowy nie wyłącza się [3].

Art. 53. Regresu żądający na ilość swéj należytości weksel zwrotny na zobowiązanego do regresu ciągnąć może.

W takowym razie do téj należytości nad to jeszcze koszta meklarskie za negocyowanie wekslu zwrotnego tudzież należytości stęplowe, jakieby przypadały, dołączają się.

Weksel zwrotny za okazaniem wypłatny i bezpośrednio (a drittura) wystawionym być musi.

Art. 54. Do regresu zobowiązany tylko za wydaniem wekslu, protestu i zakwitowanego porachunku powrotnego wypłatę uiścić zobowiązanym jest.

Art. 55. Każdy indossant, który kogo z wych następców zaspokoił, swój własny indossament jako i ten swych następców wykreślić może.

1) öffentliche Autorität.
2) sc. zwolnienie.
3) wird bei einem Regresse auf einen ausländischen Ort die Berechnung höherer, dort zulässiger Sätze nicht ausgeschlossen.

IX. Interwencya.

1. Przyjęcie honorowe.

Art. 56. Jeżeli na wekslu, z powodu nieprzyjęcia zaprotestowanym, znajduje się adressa potrzeby [1]) na miejsce wypłaty brzmiąca, na ten czas, nim zabezpieczenia żądać będzie można, od adresy potrzeby przyjęcia domagać się powinno.

Z pomiędzy kilku adresów potrzeby pierwszeństwo téj przynależy, któréj wypłatą najwięcéj zobowiązanych uwalniają się.

Art. 57. Przyjęcia honorowego ze strony osoby, na wekslu jako adresy potrzeby nie wymienionéj, posiadacz dozwalać nie potrzebuje.

Art. 58. Akceptant honorowy za zwróceniem kosztów musi sobie kazać protest z powodu nieprzyjęcia wręczyć, a w dodatku do onegoż przyjęcie honorowe nadmienić.

Musi też przesyłając protest zawiadomić honorata o nastąpionéj interwencyi i to zawiadomienie wraz z protestem w ciągu dni dwóch po dniu podniesienia protestu na pocztę podać.

Jeżeliby to zaniedbał, tedy odpowiedzialnym jest za szkodę z tego zaniedbania wynikającą.

Art. 59. Jeżeliby akceptant honorowy zaniedbał w swym akcepcie nadmienić, dla czyjego honoru przyjęcie dzieje się, tedy wystawiciel za honorata uważanym będzie.

Art. 60. Akceptant honorowy wszystkim następcom honorata przez przyjęcie wekslowo-zobowiązanym staje się. To zobowiązanie ustaje, jeżeliby akceptantowi honorowemu weksel najdaléj na drugim dniu powszednim po dniu wypłaty do wypłaty przedłożonym nie został.

Art. 61. Jeżeliby weksel od adresy potrzeby, lub od innego interwenienta dla honoru przyjętym został, na ten czas posiadacz i następcy honorata regresu na zabezpieczenie nie mają.

Honorat zaś i jego poprzednicy uskutecznić go mogą.

2. Wypłata honorowa.

Art. 62. Jeżeli na wekslu przez ciągnionego nie wykupionym lub na kopii znajdują się adresy potrzeby lub akcept honorowy, na miejsce wypłaty brzmiące [2]), na ten czas posiadacz najdaléj na drugim dniu powszednim po dniu wypłaty wszystkim adresom potrzeby i akceptantowi honorowemu weksel do wypłaty przedłożyć i skutek w proteście z powodu niewypłaty lub też w dodatku do onegoż nadmienić ma.

Tenże, to zaniedbując, traci regres przeciw adresantowi lub honoratowi i ich następcom.

Jeżeli posiadacz wzbrania się przyjąć ofiarowaną mu przez innego interwenienta wypłatę honorową, na ten czas takowy przeciw następcom honorata regres traci.

Art. 63. Honorowemu wypłacającemu weksel i protest z powodu niewypłaty za zwróceniem kosztów wręczonym być musi.

Takowy przez wypłatę honorową wstępuje w prawa posiadacza (Art. 50. i 52.) przeciw honoratowi, jego poprzednikom i akceptantowi.

Art. 64. Z pomiędzy kilku, którzy do wypłaty honorowéj gotowymi się oświadczają, pierwszeństwo onemu przynależy, którego wypłatą najwięcéj weklowo-zobowiązanych uwalniają się.

Interwenient, który wypłaca, lubo z wekslu lub protestu pokazuje się, że inny, któremu wedle tegoż postanowienia pierwszeństwa ustąpićby musiał, weksel wykupić gotowym był, żadnego regresu przeciw tym indossantom nie ma, którzyby uiszczeniem ofiarowanéj przez innego wypłaty uwolnieni byli.

Art. 65. Akceptant honorowy, któryby do uiszczenia wypłaty nie doszedł, ponieważ ciągniony lub inny interwenient wypłacił, żądać ma prawo od płacącego prowizyi jednéj trzeciéj odsetka.

X. Rozmnożenie weklu.

1. Duplikaty wekslowe.

Art. 66. Wystawiciel wekslu ciągnionego zobowiązanym jest, remittentowi na żądanie więcéj równobrzmiących egzemplarzów wekslu wydać.

1) Nothadresse. — 2) welche auf den Zahlungsort lauten.

Takowe w kontekscie jako pryma, secunda, tercya itd. oznaczone być muszą, w przeciwnym bowiem razie każdy egzemplarz jako weksel sam przez się istniejący (sola-weksel) uważa się.

Także i indossataryusz duplikatu wekslu żądać może. Względem takowego do swego bezpośredniego poprzednika udać się musi, który znowu do swego poprzednika wracać się musi, dopóki żądanie to do wystawiciela nie dojdzie. Każdy indossataryusz od swego poprzednika żądać może, ażeby poprzedzające indossamenta na duplikacie powtórzone zostały.

Art. 67. Jeżeli jeden z więcéj egzemplarzów wydanych wypłacono, tedy inne przez to moc swą tracą, wszelakoż z reszty egzemplarzów zobowiązani zostają:

1) indossant, któryby więcéj egzemplarzów tego samego wekslu na różne osoby zaindossował, tudzież wszyscy późniejsi indossanci, którzy podpisy na egzemplarzach przy wypłacie nie zwróconych znajdują się, z swych indossamentów;
2) akceptant, któryby więcéj egzemplarzów tego samego wekslu akceptował z akceptów na egzemplarzach przy wypłacie nie zwróconych.

Art. 68. Ktoby jeden z więcéj egzemplarzów wekslu do przyjęcia przesłał, ten na innych egzemplarzach nadmienić musi, u kogo znajduje się egzemplarz przez niego do przyjęcia przesłany. Wszelakoż zaniedbanie téj uwagi wekslowi mocy wekslowéj nie odejmuje.

Zachowca [1]) przesłanego do akceptu egzemplarza obowiązanym jest, wydać go temu, który się jako indossataryusz (Art. 36.) lub innym sposobem do odebrania legitymuje.

Art. 69. Posiadacz duplikatu, na którym wyszczególniono u kogo egzemplarz do akceptu przesłany znajduje się, z powodu nieprzyjęcia onegoż regresu na zabezpieczenie, a z powodu niewypłaty regresu na wypłatę pierwéj żądać nie może, dopóki protestem uwidocznić nie kazał:

1) że egzemplarz do akceptu przesłany przez zachowcę nie został mu wydany, tudzież
2) że także i na publikat przyjęcia lub wypłaty otrzymać nie można było.

2. Kopie wekslowe.

Art. 70. Kopie wekslowe odpis wekslu tudzież odpis znajdujących się na takowym indossamentów i uwag zawierać muszą i oraz zaopatrzone być oświadczeniem: „potąd odpis (kopia)“ lub podobnem jakiém oznaczeniem.

W kopii nadmienić należy, u kogo oryginał wekslu do przyjęcia przesłany znajduje się. Wszelakoż zaniedbanie téj uwagi kopii indossowanéj mocy wekslowéj nie odejmuje.

Art. 71. Każdy na kopii znajdujący się indossament oryginalny indossanta równie tak obowiązuje, jakby takowy na oryginalnym wekslu stał.

Art. 72. Zachowca wekslu oryginalnego obowiązanym jest, wydać go posiadaczowi kopii jednym lub więcéj indossamentami oryginalnemi zaopatrzonéj, jeżeli się takowy jako indossataryusz lub innym sposobem do odebrania legitymuje.

Jeżeliby zachowca nie wydał wekslu oryginalnego, na ten czas posiadacz kopit wekslu tylko po zrobieniu protestu w Art. 69. Nr. 1. wspomnianego prawo ma żądać regresu na zabezpieczenie, a po nadejściu dnia zapadłego, w kopii wyszczególnionego, regresu na wypłatę przeciw tym indossantom, których oryginalne indossamenta na kopii znajdują się.

XI. Weksle zaginione.

Art. 73. Właściciel wekslu zaginionego wnieść może prośbę przed sąd miejsca wypłaty o umorzenie onegoż.

Sąd, u którego prośbę o umorzenie wekslu podano, względem tego edykt z wezwaniem do posiadacza wekslu, aby go sądowi przedłożył, wydać, w takowym termin na dni 45 wyznaczyć, a początek tegoż, jeżeliby weksel jeszcze nie zapadł, na pierwszy dzień po czasie zapadłym wekslu oznaczyć ma.

1) der Verwahrer.

Po wprowadzeniu postępowania amortyzacyjnego i po czasie zapadłym wekslu właściciel od akceptanta wypłaty żądać może, jeżeliby aż do umorzenia wekslu zabezpieczenie dał. Bez takowego zabezpieczenia takowy tylko złożenia u sądu dłużnéj z akceptu sumy żądać prawo ma.

Art. 74. Posiadacz wekslu podług postanowień Art 36. wylegitymowany, tedy tylko do wydania onegoż przymuszonym być może, jeżeliby weksel w złéj wierze nabył, lub jeżeliby się przy nabyciu wekslu wielkiéj opieszałości winnym stał.

XII. Weksle fałszywe.

Art. 75. Chociażby podpis wystawiciela wekslu fałszywy lub sfałszowany był, autentyczny jednak akcept i autentyczne indossamenta moc wekslową zachowują.

Art. 76. Z wekslu, fałszywym lub sfałszowanym akceptem albo indossamentem zaopatrzonego, wszyscy indossanci i wystawiciel, których podpisy autentyczne są, wekslowo-zobowiązani zostają.

XIII. Przedawnienie wekslowe.

Brt. 77. Prawo wekslowe przeciw akceptantom we trzy lata, rachując od zapadłego dnia wekslu, przedawnia [1]).

Art. 78. Prawa regresowe posiadacza (Art. 50.) przeciw wystawicielowi i innym poprzednikom przedawniają:

1) we trzy miesiące, jeżeli weksel w Europie, wyjąwszy Islandyą i wyspy Faröer wypłatnym był;
2) w sześć miesięcy, jeżeli weksel w krajach pobrzeżnych Azyi i Afryki wzdłuż morza śródziemnego i czarnego, lub na wyspach tych mórz do onych krajów należących wypłatnym był;
3) w ośmnaście miesięcy, jeżeli weksel w innym kraju nieeuropejskim lub w Islandyi albo na wyspach Faröer wypłatnym był.

Przedawnienie przeciw posiadaczowi z dniem podniesionego protestu początek bierze.

Art. 79. Prawa regresowe indossanta (Art. 51.) przeciw wystawicielowi i innym poprzednikom przedawniają:

1) we trzy miesiące, jeżeli regresu żądający w Europie, wyjąwszy Islandyą i wyspy Faröer, zamieszkałym jest;
2) w sześć miesięcy, jeżeli regres: żądający w pobrzeżnych krajach Azyi i Afryki wzdłuż morza śródziemnego i czarnego, lub na wyspach tych mórz do onych krajów należących zamieszkałym jest;
3) w ośmnaście miesięcy, jeśli regresu żądający w innym nieeuropejskim kraju lub w Islandyi albo na wyspach Faröer zamieszkałym jest.

Przeciw indossantowi bieży termin, jeżeliby nim zaniesiono przeciw niemu skargę wekslową, wypłatę uiścił, od dnia wypłaty, we wszelkich zaś innych przypadkach od dnia wręczonéj mu skargi lub zapozwu.

Art. 80. Przedawnienie (Art. 77—79.) tylko wręczeniem skargi przerywa się i tylko pod względem tego, przeciw któremu skargę wystósowano.

Wszelakoż w téj mierze miejsce skargi zastępuje oznajmienie sporu przez zaskarzonego uczynione.

XIV. Prawo zaskarzenia wierzycielowi wekslowemu służące.

Art. 81. Zobowiązanie wekslowe dotyczy tak wystawiciela, akceptanta i indossanta wekslu, jak każdego, który weksel, kopią wekslu, akcept lub indossament spólnie podpisał, nawet i wtedy, gdyby się przy tém tylko jako ręczyciel (per aval) wymienił.

Zobowiązanie tych osób rozciąga się na wszystko, co posiadacz weklu z powodu nieuiszczenia zobowiązania wekslowego żądać ma.

Posiadacz wekslu względem całéj swéj należytości pojedyńczego trzymać się może; od jego wyboru zależy, na którym z wekslowo-zobowiązanych nasamprzód prawa swego poszukiwać zechce.

1) sc. się.

Art. 82. Dłużnik wekslowy tych tylko odezw przeciwnych używać może, jakie z samego prawa wekslowego wypływają lub mu bezpośrednio przeciw każdorazowemu powodowi przysłużają.

Art. 83. Jeżeli wekslowe zobowiązanie wystawiciela lub akceptanta przez przedawnienie lub przez to ustało, że do utrzymania prawa wekslowego prawnie przepisane czynności zaniedbano, tedy oni posiadaczowi o tyle tylko zobowiązani zostają, o ileby się szkodą onegoż zbogacili. Przeciw indossantom, których zobowiązanie wekslowe ustało, takowe prawa poszukiwanie miejsca nie ma.

XV. Prawodawstwo cudzoziemskie.

Art. 84. Zdolność cudzoziemca do przyjęcia na się wekslowych obowiązków, podług ustaw tego państwa osądza się, do którego tenże należy. Wszelakoż cudzoziemiec, podług ustaw swéj ojczyzny do weksłów nie zdolny, przyjęciem na się obowiązków wekslowych w kraju tutejszym obowiązuje się, o ile podług ustaw tutejszego kraju do weksłów zdolnym jest.

Art. 85. Istotne wymogi wekslu w cudzym kraju wystawionego, jako też każdego innego oświadczenia wekslowego, w cudzym kraju wystawionego, podług ustaw tego miejsca osądzają się, w którym oświadczenie nastąpiło.

Atoliż, jeżeli oświadczenia wekslowe, w cudzym kraju zrobione, wymogom tutejszo-krajowéj ustawy odpowiadają, na ten czas z tego, że podług cudzo-krajowych ustaw dostatecznemi nie są, zarzutu przeciw prawnemu obowiązaniu oświadczeń, późniéj w kraju tutejszym na wekslu wystawionych, wynosić nie można.

Równie też oświadczenia wekslowe, któremi jeden tutejszo-krajowy drugiemu tutejszo-krajowemu w kraju cudzym obowiązuje się, moc wekslową mają, choćby tylko wymogom prawodawstwa tutejszo-krajowego odpowiadały.

Art. 86. Co do formy czynności, z wekslem na cudzo-krajowym placu w celu wykonania lub utrzymania prawa wekslowego przedsiębrać się mających, rozstrzyga prawo tamże ważność mające.

XVI. Protest.

Art. 87. Każdy protest przez notaryusza lub przez urzędnika sądowego zrobiony być powinien.

Przyzwania świadków lub protokolisty do tego nie potrzeba.

Art. 88. Protest zawierać ma:

1) dosłowny odpis wekslu lub kopii, jako też wszystkich na takowym znajdujących się indossamentów i uwag;
2) nazwisko lub firmę osób, dla których i przeciw którym protest podniesiono;
3) żądanie do téj osoby wystósowane, przeciw któréj protestowano, jéj odpowiedź lub uwaga, że żadnéj odpowiedzi nie dała, lub, że ją niezastano;
4) oznaczenie miejsca, tudzież dnia kalendarzowego, miesiąca i roku, w którym wezwanie (Nr. 3.) nastąpiło lub to bezskutecznie tentowano;
5) w razie przyjęcia honorowego lub wypłaty honorowéj nadmienienie, od kogo, dla kogo i jakim sposobem to ofiarowane i wykonane;
6) podpis notaryusza lub urzędnika sądowego, który protest zrobił, wraz z wyciśnięciem pieczęci urzędowéj.

Art. 89. Jeśli wekslowo-prawne wykonanie od kilku osób ma być żądane, na ten czas względem kilkakrotnego wezwania jeden tylko dokument protestu potrzebny jest.

Art. 90. Notaryusze i urzędnicy sądowi obowiązani są, protesta przez nich zrobione podług całéj ich treści dzień w dzień i podług porządku daty wciągać w rejestr osobny, od kartki do kartki bieżącemi liczbami zaopatrzony.

XVII. Miejsce i czas do prezentacyi i do innych czynności w obrotach wekslowych zachodzących.

Art. 91. Prezentacya do przyjęcia lub do wypłaty, podniesienie protestu, żądanie duplikatu wekslowego, tudzież wszelkie inne przy pewnéj osobie przedsiębrać się mające akta w jéj miejscowościach sprawowania [1]) interesów a w braku onychże w jéj pomieszkaniu przedsięwzięte być muszą. Na inném miejscu, np. w giełdzie, to tylko za obustronném porozumieniem się dziać się może.

Że miejscowości sprawowania interesów lub pomieszkania wywiedzieć się nie można, dopiero wtedy za rzecz niewątpliwą uważać się ma, jeżeli także przedsięwzięte w tym celu przez policyjny urząd miejscowy wywiadywanie się notaryusza lub urzędnika sądowego bezskutecznem zostało, co w proteście nadmienionem być musi.

Art. 92. Jeżeli weksel w niedzielę lub w święto powszechne zapada, tedy najbliższy dzień powszedni dniem wypłaty jest. Także wydanie duplikatu wekslowego, oświadczenie względem przyjęcia jakotéż każde inne oświadczenie tylko na dniu powszednim żądane być mogą. Jeżeli czas, w którymby przedsięwzięcie jednéj z powyższych czynności najpóźniéj żądane być musiało, na niedzielę lub święto powszechne przypada, tedy czynność ta na pierwszym dniu powszednim żądana być musi.

Toż samo postanowienie także i do podniesienia protestu stosuje się.

Art. 93. Jeśli na miejscu wekslowém powszechne dni wypłaty (dni kasowe) istnieją, na ten czas wypłata wekslu, między takowemi wypłaty dniami zapadłego, dopiero na następującym pierwszym dniu wypłaty uiszczoną być może, jeżeli weksel nie opiewa na okazanie.

Wszelakoż termin, w Art. 41. do zrobienia protestu z powodu niewypłaty wyznaczony, przekroczonym być nie może.

XVIII. Podpisy niedostateczne.

Art. 94. Oświadczenia wekslowe, które w miejscu nazwiska krzyżami lub innemi znakami wykonane są, tedy tylko moc wekslową mają, jeżeli znaki te sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionemi zostały.

Art. 95. Kto oświadczenie wekslowe jako pełnomocnik drugiego podpisuje, nie mając do tego pełnomocnictwa, ten osobiście w ten sposób odpowiedzialnym jest, jakby odpowiedzialnym był mocodawca podług podania mniemany, gdyby było pełnomocnictwo udzielone było.

Toż samo stosuje się także i do opiekunów i innych zastępców, którzy, przekraczając upoważnienia swe, oświadczenia wekslowe wystawiają.

Oddział trzeci.

O własnych wekslach.

Art. 96. Istotne wymogi wekslu własnego (suchego) są:

1) nadmienienie jako weksel, na samym wekslu umieścić się mające, albo, gdyby weksel w obcym języku był wystawiony, wyraz onemuż nadmienieniu w obcym języku odpowiedny;
2) oznaczenie sumy pieniężnéj wypłacić się mającéj;
3) nazwisko osoby lub firma, któréj lub za zleceniem któréj wystawiciel wypłacić chce;
4) oznaczenie czasu, w którym wypłacić należy (Art. 4. Nr. 4.);
5) podpis wystawiciela z nazwiskiem swém lub firmą swą;
6) oznaczenie miejsca, dnia miesiąca i roku wystawienia.

Art. 97. Miejsce wystawienia przy własnym wekslu, o ile nie jest osobne wypłaty miejsce oznaczone, za miejsce wypłaty i oraz za miejsce zamieszkania wystawiciela uważa się.

Art. 98. Przepisy następne, w téj ustawie dla ciągnionych weksłów wydane, także i do własnych meksłów stosują się:

1) Artykuły 5. i 7. co do formy wekslu;
2) Artykuły 9—17. co do indossamentu;
3) Artykuły 19. i 20. co do prezentacyi wekslu na czas po okazaniu tak dalece, że prezentacya wystawicielowi uczyniona być powinna;
4) Artykuł 29. co do regresu zabezpieczenia tak dalece, że takowy w razie niepewności wystawiciela miejsce ma;
5) Artykuły 30—40. co do wypłaty i upoważnienia do złożenia zapadłéj sumy wekslowéj tak dalece, że to ostatnie przez wystawiciela stać się może;
6) Artykuły 41. i 42., jako też Art. 45—55. co do regresu z powodu niewypłaty przeciw indossantom;
7) Artykuły 62—65. co do wypłaty honorowéj;
8) Artykuły 70—72. co do kopii;
9) Artykuły 73—76. co do weksłów zaginionych i fałszywych tak dalece, że w przypadku Art. 73. wypłata przez wystawiciela nastąpić musi;
10) Artykuły 78—96. co do ogólnych zasad przedawnienia wekslu, co do przedawnienia praw regresowych przeciw indossantom, co do prawa zaskarżenia wierzyciela wekslowego, co do ustaw wekslowych cudzoziemskich, co do protestu, co do miejsca i czasu do prezentacyi i innych czynności w wekslowych obrotach zachodzących, jako też co do podpisów niedostatecznych.

Art. 99. Weksle własne domicyliowane domicyliatowi, lub jeżeliby takowego nie wymieniono, samemu wystawicielowi na oném miejscu, na które weksel domicyliowano, do wypłaty prezentowane, a jeżeliby wypłaty nie uiszczono, tamże zaprotestowane być mają. Jeżeliby wcześnego podniesienia protestu przy domicyliacie zaniedbano, na ten czas przez to prawo wekslowe przeciw wystawicielowi i indossantom ustaje.

Art. 100. Prawo wekslowe przeciw wystawicielowi wekslu własnego przedawnia we trzy lata rachując od zapadłego dnia wekslu.

XIV.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 25 Stycznia 1850, moc mające dla owych krajów koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych działa, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego i pogranicza wojskowego, którém obwieszcza się prowizoryczny, przez Najjaśniejszego Pana usankcyonowany przepis względem postępowania w sprawach wekslowych.

Aby postępowanie w sprawach wekslowych ile możności upojedyńczyć i przyspieszyć, na wniosek ministra sprawiedliwości i za doradą Rady ministrów, raczył Najjaśniejszy Pan najwyższą rezolucyą z dnia 25 Stycznia 1850, dla owych krajów koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych w mocy stoi, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego i pogranicza wojskowego, następujący przepis prowizoryczny zatwierdzić:

§. 1.

Skargi wekslowe bez względu, czy one z weksłów ciągnionych czy własnych (suchych) wynikają, przed sąd krajowy miejsca wypłaty lub też miejsca zamieszkania, albo czasowego miejsca pobytu zaskarżonego, a jeżeli w siedlisku sądu krajowego sąd handlowy znajduje się, przed tenże ostatni wytoczone być mają.

§. 2.

W owych krajach koronnych, w których nowe urządzenie sądów do skutku jeszcze nie przyszło, skargi wekslowe albo przed sąd wekslowy miejsca wypłaty lub miejsca zamieszkania lub czasowego miejsca pobytu zaskarżonego albo przed sądy wedle powszechnych przepisów juryzdykcyjnych należne, jednakże jeżeliby na tém miejscu, gdzie sprawa prowadzoną być ma, znajdował się sąd wekslowy, tylko przed tenże wytoczone być mają.

§. 3.

Osoby wojskowe o należytości z weksłów do należnego sądu wojskowego pozywać należy.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

1) in deren Geschäftslocal.